

Informasjon og gode råd om Innvollsorm hos katt

Innvollsorm

Innvollsorm er vanlig hos katt og de fleste katter får innvollsorm en eller flere ganger i løpet av livet. Særlig kattunger kan få problemer på grunn av manglende motstandskraft kombinert med at de utsettes for et større smittepress. Voksne katter kan ha moderate mengder innvollsorm uten å vise synlige tegn. De vil derfor være en mulig smitekilde for andre katter hvis de ikke behandles. Ved større mengder innvollsorm vil selv voksne katter kunne utvikle sykdomstegn. Smitte fra katt til menneske kan forekomme, men gir vanligvis ikke alvorlige problemer. For å hindre smitte mellom katter og fra katt til menneske kan det være hensiktsmessig å behandle katter mot innvollsorm etter et veloverveid program.

Har katten min orm?

Katter kan være vertskap for forskjellige typer innvollsorm og kan ha flere typer i tarmen samtidig. Det er sjelden man ser rundormarter som spolorm og hakeorm i avføringen, men spolorm kan av og til sees i oppkast. Egg kan likevel skilles ut i et stort antall, da egg fra innvollsorm er så små at de ikke kan sees med det blotte øye. Dyrlegen kan ved hjelp av et mikroskop se etter egg i avføringen, men dette kan være vanskelig. Selv om man ikke finner egg i avføringen kan katten likevel være smittet, da utskillelsen av egg ikke er konstant, men periodisk.

Bendelorm kan i tillegg til å skille ut egg også skille ut hele ledd, som kan sees ved endetarmsåpningen og i avføringen.

Ett eller flere av punktene nedenfor kan være tegn på at katten har innvollsorm:

- Katten klør og slikker seg bak
- Ledd av bendelorm i avføring eller pels
- Avmagring
- Glansløs pels
- Diaré
- Hoste
- Brekninger
- Utspilt buk
- Forstoppelse

Hvilke typer innvollsorm finnes?

Spolorm forekommer ofte og det finnes flere arter. Den vanligste heter *Toxocara cati*. Den voksne ormen lever i tarmen og kan bli 10 cm lang. Smitte skjer ved inntak av egg eller larver. Larver som tas opp med byttedyr kan etablere seg direkte i tarmen, mens larver fra egg vandrer fra tarmen, ut i bukhulen og når til slutt lungene. Herfra hostes de opp, svelges og kommer tilbake til tarmen hvor de så utvikles til voksne spolorm som produserer egg. Noen av de vandrende larvene kapsler seg inn og ligger i en slags hviletilstand. De kan senere aktiveres og overføres til kattunger via melken.

Hakeorm hos katt forekommer sjelden i Norge. Hakeorm er en blodsugende orm som er 1/2 - 2 cm lang. Ved kraftige angrep kan dyret utvikle anemi (blodmangel).

Bendelorm er vanlig hos utekatter og katter som jakter. Det finnes flere arter og den vanligste heter *Taenia taeniaeformis*. Bendelorm har en livssyklus som omfatter flere stadier. Egg smitter fra vertsdiret til mulige byttedyr og larvene (mellomstadiene) utvikles videre i mellomverten som kan være mus, andre byttedyr, fisk, lopper eller andre insekter. Voksne ormer lever i tarmen og kan bli fra få millimeter til flere meter lange.

Hvordan blir katten smittet?

Spolorm overføres som egg eller larver i avføringen fra andre katter eller de kan tas opp fra smittede byttedyr. Kattunger kan i tillegg bli smittet av moren via morsmelken. Katter og kattunger med spolorm utskiller et enormt antall egg. Disse eggene er svært motstandsdyktige og kan overleve i omgivelsene i årevis.

Hakeorm overføres som egg eller larver i avføring som tas inn via munnen. Larvene kan også trenge gjennom huden og vandre rundt i kattens kropp, for deretter å etablere seg som voksne i tarmen.

Bendelorm overføres som mellomstadier i smittede byttedyr som f.eks fugl, mus, lopper, rått kjøtt eller rå fisk. Larvene frigjøres og utvikles til voksen bendelorm i tarmen.

Katter er pga. sitt sterke jaktinstinkt spesielt utsatt for smitte.

Hvordan beskytte katten mot smitte?

Det er vanskelig å unngå smitte da egg og larver av innvollsorm finnes i omgivelsene og i byttedyr. Egg har spesielt god overlevelsessevne i miljøet.

Kattunger og voksne utekatter er spesielt utsatt for smitte. Det er derfor hensiktsmessig å behandle katter mot innvollsorm etter et veloverveid program.

Kattunger

- Behandles første gang i 3. leveuke
- Deretter ved 5, 7, 9 og 11 ukers alder
- Kattemor behandles samtidig for å unngå nysmitte
- Kattunger behandles ved ankomst til sitt nye hjem

Unge katter

- Behandles hver fjerde uke fra 3 til 6 måneders alder
- Behandles hver 3. måned fra 6 måneder fram til 1-11/2 års alder

Voksne katter

- Utekatter behandles regelmessig hver 3. måned
- Katter som kun holdes innendørs behandles ved påvisning av/mistanke om innvollsorm (OBS!) Evt. musejakt i kjeller og på loft)
- Katten behandles ved ankomst til sitt nye hjem
- Vurdér behandling av katten før og/eller etter pensjonsopphold og utstillinger

Ved utenlandsreise

- Katter skal behandles mot bendelorm med godkjent preparat (prazikvantel) i forbindelse med hver utenlandsreise*
- Vurdér også behovet for samtidig behandling mot andre typer innvollsorm

* **NB!** Det er krav om behandling mot bendelorm med preparater inneholdende prazikvantel ved tilbakeførsel/innførsel til Norge fra de fleste andre land og enkelte land kan ha egne særkrav ved innreise.

Kontakt din dyrlege for oppdaterte opplysninger om spesielle krav, vaksinasjoner og for utstedelse av helseattest før du tar med dyr på utenlandsreise. Se også vår brosjyre "Reise med hund og katt".

Hvordan behandle?

Det er nå mulig å behandle katter mot spolorm, hakeorm og bendelorm med en 1-dags behandling. Drontal® vet. tabletter kan gis hele eller deles. Kan også gis i smør, leverpostei eller i noe annet katter liker.

Kattens vekt		Dosering:	
1	kg	1/4	tablett
1 - 2	kg	1/2	tablett
2 - 3	kg	3/4	tablett
3 - 4	kg	1	tablett
4 - 5	kg	1 1/4	tablett
5 - 6	kg	1 1/2	tablett
6 - 7	kg	1 3/4	tablett
7 - 8	kg	2	tabletter

Drektige katter skal ikke behandles.
Les for øvrig pakningsvedlegget nøye før bruk.

Drontal® vet. Tabletter

- Mot spolorm, hakeorm og bendelorm
- Éndags behandling: 1 tablett pr 4 kg katt
- Tabletten kan deles
- Tolereres godt

Vil du vite mer om innvollsorm hos katt kan du kontakte din dyrlege, ditt apotek eller Veterinæravdelingen i Bayer AS.

Animal Health, Tlf 24 11 18 00
www.bayervet.no